

ПЕРЕДМОВА РЕДАКТОРА

Ідея цього видання сформувалася під час проведення теріологічних шкіл 2007–2009 років, присвячених питанням моніторингу теріофауни (14 теріошкола, Чорнобиль, 2007), проблемних видам (15 Теріошкола, Канівський природний заповідник, 2008) та динаміці популяцій і хижацтву (16 Теріошкола, Поліський природний заповідник, 2009). Особливу увагу в нових дослідженнях науковці приділяють прижиттєвим, зокрема й дистанційним дослідженням ссавців, що не вимагають вилучення тварин з природи.

Моніторинг фауни передбачає ведення і накопичення результатів регулярних польових досліджень, що ведуться заздалегідь продуманою схемою. Особливо важливим є моніторинг в таких центрах дослідження, як природні і біосферні заповідники та стаціонари санепідемулужби. Важливі моніторингові дані накопичуються і на біостанціях університетів. Аналіз таких даних дозволяє виявляти багаторічні зміни складу фауни і окремих угруповань, а при залученні даних з різних територій аналізувати також динаміку ареалів.

Вкрай важливим є моніторинг стосовно раритетної фауни, щодо якої достатні для аналізу дані можуть бути накопичені, як правило, тільки упродовж тривалого часу. Проте не менш важливим є аналіз динаміки популяцій групи «фонових» видів, які складають основу зональних фауністичних угруповань. Багаторічні дані щодо таких груп також дозволяють виявити певні невідповідності зміни у рівнях їхньої чисельності та поширення, а в низці випадків і виявити закономірності, які неможливо спостерігати без аналізу багаторічних рядів даних.

Матеріали, що надійшли до цього випуску *Праць*, згруповано у чотири розділи: «Загальні питання» (4 праці), «Дослідження фауни та угруповань» (7 праць), «Дослідження окремих видів» (6 праць) і «Хроніка та інформація» (7 повідомлень), разом 24 матеріали. Цей вагомий обсяг включає праці, пов'язані з вивченням заповідних фаун, моніторингом угруповань у вогнищах зоонозів, дослідженням особливостей регіональних фаун, аналізом багаторічних рядів даних щодо чисельності популяцій та видового складу угруповань. У останньому розділі представлено матеріали про конференції та біографії колег.

Цей випуск *Праць* Теріологічної школи є останнім в ряду наших видань, що мають статус неперіодичних подовжених видань з відповідним ISBN. З наступних випусків планується перехід видання на щорічник, тобто періодичне видання, в якому випуски отримують статус томів, з продовженою нумерацією: наступний випуск буде датований 2012 роком і матиме позначення «Том 11». В ньому будуть вміщені матеріали, що стосуються переважно вивчення мінливості та діагностики ссавців. Подальші випуски планується робити переважно без тематичної спеціалізації, і вони включатимуть матеріали з різних напрямків поточних досліджень колег. Заявка на отримання ISSN (універсального міжнародного цифрового коду періодичного видання) для «Праць Теріологічної школи» вже відправлена.

При підготовці цього видання важливою була постійна співучасть колег, які взяли на себе турботи з реєстрації видання, контактів з авторами та збором коштів на поліграфічні витрати, зокрема Марини Коробченко, Олени Годлевської та Елеонори Король. Дякую Катерині Івановій за допомогу з вирішенням низки питань, пов'язаних з друком видання. Дякую всім авторам цього видання за надіслані матеріали та високий рівень рукописів, що значно спростило редакторські зусилля і зробило роботу з рукописами приємною задачею.

*Ігор Загороднюк,
упорядник та науковий редактор видання*